

શ્રી બૃહદ્ મુંબઈ વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત : માતૃશ્રી મણિબહેન મણશી ભીમશી છાડવા (સામજીયારીવાળા)
ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ આયોજિત વાર્ષિક પરીક્ષા જૈનશાળા/મહિલામંડળનું પેપર
તા. ૨૩-૦૮-૨૦૧૫ • સમય: બપોરે ૨ થી ૫ • શ્રેણી : ૧૫ • ગુણ : ૧૦૦

(Dharmik Shikshan Board Certificate Course Level : 15)

- પ્ર. : ૧. નીચેની ગાથાઓ ભાવાર્થ સહિત પૂર્ણ કરો : (૪૦)
- ક) (૧) કલ્લાણ જીવદયા ૧૮
(૨) એગે જિજ્ઞાસા
(૩) સંસાર ઉવેતિ
(૪) એગો લક્ષણ
(૫) છંદં મોક્ષ
(૬) પંચ તિથ્યં
- ખ) નીચેમાં માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) ચાર પ્રકારના દેવોની વાત જે ગાથામાં આવે છે તે ગાથા કયા આગમના કયા અધ્યયનની છે? તેમાં શેનું ફળ બતાવવામાં આવ્યું છે? ચાર પ્રકારના દેવો કયા કયા છે?
- (૨) ભારંડ પક્ષી કેવું છે ? તેની માત્ર ગાથા લખો.
- (૩) પ્રભુનો શ્વાસોચ્છવાસ અને દેહની સુગંધ કોના જેવી છે ? જાતિ અને કુળ કોને કહે છે ? પ્રભુની સેવામાં કેટલા ઇન્દ્રો છે ?
- (૪) તીર્થંકર નામકર્મ બાંધવાના કારણ કેટલાં ? તે ગાથા કયા આગમના આધારે છે ? કેટલી ગાથા બતાવી છે ? તેમાં ૪થું, ૧૧મું કારણ બતાવો.
- (૫) સિદ્ધ ગતિ તથા વૈમાનિક દેવલોકના દ્વાર ઉઘાડનાર માર્ગ બતાવતી ગાથા લખો. (માત્ર ગાથા)
- (૬) પ્રતિહાર્ય કેટલા છે ? ફક્ત તેના નામ લખો.
- (૭) ચાર કષાયના નામ આવતા હોય તે ગાથા લખો.
- ગ) નીચના શબ્દોના અર્થ લખો : ૪
- ૧) પલિત્તમ્મિ ૨) પાસ ૩) પચાઈ ૪) પવચણે ૫) અમલા ૬) અણુગયા ૭) અવંગુય ૮) આસે.
- ઘ) નીચેના અર્થના મૂળ શબ્દ લખો : ૪
- ૧) અનાશ્રવ ૨) ગુણકીર્તન ૩) ભયંકર ૪) રોકનાર ૫) વર્ષો ૬) દુઃખી ૭) ગ્રહ કરવાથી ૮) નિર્જરા
- પ્ર. : ૨. છ લેશ્યાના આધારે જવાબ લખો : (૧૫)
- ક) (૧) લેશ્યાનો અધિકાર કયા આગમનું કેટલામું અધ્યયન છે ? ૨
તેમાં કેટલા દ્વાર છે ? લેશ્યાના પ્રકાર કેટલા છે તેની ફક્ત સંખ્યા લખો.
- (૨) તેને લેશ્યાના લક્ષણો લખો. ૨
- (૩) પદ્ય લેશ્યાનો વર્ણ અને કાપોત લેશ્યાનો સ્પર્શ કેવો છે તે લખો. ૨
- (૪) નીલ લેશ્યાનો રસ અને શુક્લ લેશ્યાની ગંધ કેવી છે તે લખો. ૨
- (૫) પાંચેય સ્થાવરમાં કેટલી અને કઈ કઈ લેશ્યા છે તે લખો. ૩
- ખ) નીચેનાને કઈ લેશ્યા હોય : ૩
- ૧) સીમંધર સ્વામી ૨) સૂર્યદેવ ૩) પાંચમી નરકના નારકી ૪) ખોટા વચન બોલનાર ૫) ત્રીજા દેવલોકની દેવી ૬) જીતેન્દ્રિય
- ગ) નીલ લેશ્યાની જઘન્ય અને ઉન્કૃષ્ટ સ્થિતિ લખો : ૧

- પ્ર. : ૩. અષ્ટ પ્રવચન માતાના આધારે જવાબ લખો : (૧૫)
- (૧) સાધુ દ્રવ્યથી અને ક્ષેત્રથી કેવી રીતે ચાલે ? ૨
 - (૨) એષણા કેટલા પ્રકારની છે તે સમજાવો. ૩
 - (૩) ભાવથી પરઠવાની વિધિ સમજાવો. ૩
 - (૪) વચનગુપ્તિ અને કાયગુપ્તિ દ્રવ્યથી અને ભાવથી સમજાવો. ૨
 - (૫) સાધુ દ્રવ્યથી કેટલા પ્રકારની ભાષા ન બોલે, નામ લખો. ૨
 - (૬) નીચેના બોલ કઈ સમિતિ કે ગુપ્તિના છે તે લખો. ૩
- ૧) યત્ના ૨) પછેડી ૩) વિષય-કષાય ન કરે ૪) ધુમ ૫) આલંબન
૬) શરીરની શુશ્રુષા ન કરે.
- પ્ર. : ૪. સામાયિક પ્રતિક્રમાગતા આધારે જવાબ આપો : (૧૫)
- ક) પાઠપૂર્તિ કરો :
- (૧) અકપ્પો અણિચ્છિયવ્વો ૨
 - (૨) પડિક્કમામિ પચ્ચકુખાય ૨
 - (૩) જીવ અનર્થા દેહ કેટલા પ્રકારે દંડાય છે તેના મૂળ શબ્દો અર્થ સહિત લખો. ૨
 - (૪) નીચેના શબ્દોનું માગધી લખો : ૨
- ૧) અંગીકાર કરું છું ૨) નહીં કરવા વડે ૩) અતિચારને વિષે
૪) લાભ રંગ મીણનો વેપાર કર્યો હોય.
- (૫) નીચેના શબ્દાના અર્થ લખો : ૨
- ૧) દુરુહીને ૨) પીઠ ૩) મુચ્ચંતિ ૪) સંઘાઈયા
- ખ) મોટા માંગલિકના આધારે જવાબ લખો :
- (૧) પ્રભુના ચરણમાં સમર્પણ કરવાથી શું ફાયદો થશે ? અને શું પ્રગટ થશે ? ૨
 - (૨) અરહા શરણં મુજને હોજે પૂર્ણ કરો. ૨
 - સિદ્ધા શરણં મુજને હોજે પૂર્ણ કરો.
 - (૩) ચીકણી કર્મની પ્રકૃતિના નામ લખો. ૧
- પ્ર. : ૫. ભક્તામરના આધારે જવાબ આપો : (૧૫)
- નીચેની ગાથા પૂર્ણ કરી ભાવાર્થ સાથે લખો.
- (૧) ગંભીર પ્રવાદી ૪
 - (૨) સ્વર્ગા પ્રયોજ્ય ૪
 - (૩) કુન્દા શાંતકૌમ્ભમ ૪
 - (૪) ભગવાનને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શંકર શા માટે કહ્યા છે ? ૩
- અથવા
- પ્ર. : ૫. વાર્તાના આધારે જવાબ આપો : (૧૫)
- (૧) એક વખત પરદેશી રાજાએ ચિત્ત સારથિને કયા નગરમાં, કયા રાજા પાસે મોકલ્યા તેનું નામ લખો. શા માટે મોકલ્યા હતા ? ૨
 - (૨) જીવ કયા કારણે કેવળી પ્રરૂપિત ધર્મ સાંભળી શકે છે તેના બે કારણ લખો. ૨
 - (૩) પરદેશી રાજાએ સહુ પ્રથમ વખત કેશીસ્વામીને જોયા ત્યારે ચિત્તને શું પૂછ્યું ? વિસ્તારથી લખો. ૩
 - (૪) નારકી શા માટે મનુષ્યલોકમાં આવી શકતા નથી ? કોઈ પણ બે કારણ લખો. ૨
 - (૫) પરદેશી રાજાએ, કેશીસ્વામી સાથે વિપરીત વ્યવહાર શા માટે કર્યો હતો ? ૧
 - (૬) પરદેશી રાજા કયા કાળમાં, કયા દ્વિપમાં, કયા ક્ષેત્રમાં ? અને કયા દેશમાં થઈ ગયા ? ૨
 - (૭) પરિષદ કેટલા પ્રકારની છે ? ફક્ત નામ લખો. વ્યવહારકર્તા કેટલા પ્રકારના છે ? ફક્ત સંખ્યા લખો. ૨
 - (૮) કેશીસ્વામી કયા આરામાં થયા ? તેમને કેટલા શિષ્યો હતા ? ૧